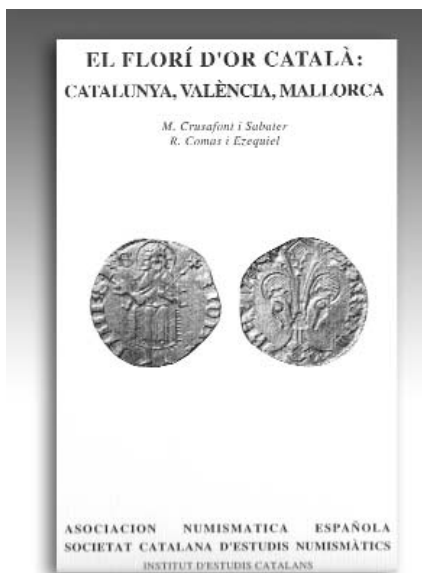

ARTS

Rafael Comas i Ezequiel: la sal de la història terrassenca

Ana Fernández Álvarez
campanadas@telefonica.net

Des de fa anys, és molt difícil trobar un llibre d'història dedicat a Terrassa sense que el nom de Rafael Comas i Ezequiel aparegui formant part de les seves referències documentals o bibliogràfiques, ja que el fons arxivístic d'aquest notari de l'historicisme local resulta del tot ineludible per a qualsevol estudiós de tema terrassenc.

Rafael Comas (Terrassa, 11-4-1942), fill del fabricant de fils de fantasia Joaquim Comas i Irla, que tenia la seva empresa al carrer del Pare Font, 120, de Terrassa, realitzà estudis de pèrit mercantil a Sabadell que, amb un currículum de cinc cursos de peritatge, ell serà capaç de finalitzar per lliure en tan sols dos anys i tres mesos. Seguidament, empenirà estudis de professor mercantil, obtenint la titulació tres anys més tard, amb una menció honorífica. Mentre rebia aquesta darrera formació acadèmica treballà, entre el 1961 i el 1962, en diverses empreses sabadellenques: Jordi Domingo S.A., on coneixeria a qui seria la seva esposa, Maria Taulé i Blanes; Matex Castellà i Cia, i, per últim, a la multinacional sueca ASEA-CES. El 1962, s'incorporà a l'empresa familiar i el 1967, Rafael Comas n'assumiria la titularitat, dirigint la fàbrica amb l'ajut d'altres familiars, tot aconseguint superar la gran crisi del sector tèxtil i mantenir-la en actiu fins el 1995, any en que va tancar la firma. Aquest cessament, amb el seu consegüent alliberament de temps, li permetrà dedicar-se a fons a aquelles activitats que més l'interessen: la numismàtica i el col·leccionisme.

ARTS

El 1975, el seu pare li va regalar una incipient col·lecció de moneda espanyola, però una subhasta de moneda catalana a Tarragona, amb motiu del V Centenari de la mort de Jaume I, va despertar en Rafael la passió per aquesta última, tot sabent-la relacionar amb un profund sentiment catalanista. Aquest binomi, numismàtica i catalanitat, el va saber traduir en rigorosos i interessants treballs com: *Les monedes de necessitat a Terrassa durant la guerra 1936-1939*, escrit juntament amb Antoni Turró i editat per Ègara, Terrassa, 1992, o la singular i magna publicació *El florí d'or català, Catalunya, València, Mallorca*, en col·laboració amb Miquel Crusafont i Sabater i que fou editat per la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, el 1996. Obres de gran importància en aquesta disciplina i que formen part d'una extensa bibliografia que, en forma d'articles especialitzats en el tema, Rafael ha anat publicant al llarg dels darrers anys com és el cas de *Florins del Museu Alegre de Sagrera de Terrassa* -el seu

primer treball-, que el realitzà mentre actuava com a conservador del departament de numismàtica en aquest Museu, institució on treballà durant deu anys. *Monedes Ibèriques d'Ègara. Un supòsit erroni*, article escrit a l'uníson amb l'Agustí Escoz; *Les monedes terrassenques. Els sisens de la Universitat Forana (1641-1642)*, *Les monedes terrassenques. Els V rals de plata de la Universitat de la vila (1641-1642)*, *Els bitllets municipals de la Guerra Civil (1937)*, publicats a la revista *Terme*, als números 5, 7, 9 i 10, el 1990, 1992, 1994 i el 1995, respectivament. Amb aquesta revista, una publicació del Centre d'Estudis Històrics de Terrassa, en Rafael ha col·laborat en altres ocasions ocupant-se de temes sobre medallística, essent també membre del centre que s'ocupa d'editar-la. Actualment, està treballant en un estudi sobre les monedes de billó del Rosselló, durant els regnats d'Alfons IV i de Joan II, per a l'Anuari d'*Acta Numismàtica* que edita la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, de l'Institut d'Estudis Catalans.

Una altra feina molt acurada i utilíssima per a la historiografia local la constitueix la llarga llista d'escrius que Rafael Comas ha anat donant a conèixer a través de les separates del butlletí *El col·leccionisme de temàtica terrassenca*, que publica el Grup Filatèlic de Terrassa. Aquí, nissagues industrials, troballes documentals de primer ordre, curiositats culturals interessantíssimes, s'han anat desgranant constituint un ric mosaic d'estudis apassionants. La seva activitat com a investigador l'ha dut a configurar un arxiu de documentació format per importantíssims fons industrials, familiars i de diverses societats culturals, específics de la ciutat de Terrassa, comptant amb informacions i publicacions úniques i imprescindibles a l'hora de reconstruir la història d'aquesta ciutat, pel que respecta al segle XIX i XX.

Ara bé, entre tots els factors que ajuden a conèixer la vàlua d'aquest personatge, el més important a destacar és l'alçada moral que, com a estudiós, posseeix. Una alçada moral que no es mesura tant per l'important abast del seu fons arxivístic, com per l'honest i generós ús que li ha sabut donar, ja que, davant de qualsevol requeriment o consulta que se li adreci, mai ens trobarem amb una negativa, tot el contrari, la seva col·laboració resulta immediata, desinteressada, confiada i magníficament efectiva. En Rafael Comas, la coneguda afirmació del filòsof i historiador Wilhelm Dilthey: *Tot el que és l'home, ho experimenta només a través de la història*, adquireix ple sentit. ●

Interiors
"tot un estil"
MOBLE DISSENY
I DECORACIÓ
Sant Cugat, 11 - SABADELL

ingrasa
la impremta
Tel.: 93 721 39 91

canyas
ART & COMPLEMENTS
olis, pintura sobre seda, modernisme català,
escultura i regals
Creueta, 15 · 08202 Sabadell
Tel 937 270 396 · 607 733 820